

La Riera

Gaià

Ubicació

Comarca:	Bages
Lloc/Adreça:	Sector sud-oest del terme de Gaià, vora el riu Llobregat
Emplaçament	Ctra. BV-4401 (de Navàs a Prats de LL.), passat el km 1 pista direcció Galera 150 m i trencall oest
Alçada:	340

Coordenades:

Latitud:	41.9012
Longitud:	1.88724
UTM Est (X):	407701
UTM Nord (Y):	4639405

Classificació

Número de fitxa	08090 - 23
Àmbit:	Patrimoni immoble
Tipologia	Conjunt arquitectònic
Estil / època:	Medieval Modern Contemporani Popular
Segle	XIII-XX
Estat de conservació	Regular
Notes de conservació:	Estructuralment no s'observen mancances greus però li caldria una rehabilitació
Protecció	Inexistent
Número inventari	IPA 16501
Generalitat i altres inventaris	
Accés	Fàcil
Ús actual:	Sense ús
Titularitat	Privada
Titular:	000903300DG04H0001O
Autoria de la fitxa	Jordi Piñero Subirana
Data de registre de la fitxa:	dl., 21/05/2018 - 02:00

Descripció

Masia de dimensions mitjanes, d'origen medieval, emplaçada sobre un barranc del congost que forma el riu Llobregat, molt a prop també de la carretera de Navàs a Prats de Lluçanès. Consta d'un cos residencial de planta quadrada (amb Planta baixa més un pis i golfes) que té adossats coberts al nord i al sud, els de la part davantera formant un clos tancat. La façana principal de l'habitatge, encarada al sud-est, ha quedat tapada parcialment pels coberts laterals, però a la part central s'hi pot veure el portal, adovellat, i diverses finestres distribuïdes irregularment, que estan emmarcades amb llindes i brancals de pedra. La construcció és fruit de diverses ampliacions, però en bona part podria ser obra de finals del segle XVII, segons diverses inscripcions. Els murs són de pedra i en part també de tàpia, i conserven l'arrebossat tradicional. En el cobert posterior hi ha una premsa de vi i diverses tines. Cal dir que la masia estava molt especialitzada en la producció de vi, i conserva en total vuit tines. L'interior de la casa, sense reformar, conserva les característiques constructives tradicionals. A la planta baixa hi ha el celler, amb diverses bótes de fusta; un parell de grans dimensions.

Molt a prop de la casa principal, al sud-est, s'aixeca la masoveria que, segons una llinda, és una construcció de 1851. Més al sud hi ha una magnífica era enrajolada, de forma rectangular i dividida en dues parts: una corresponia a l'amo i altra al masover.

Observacions:

Llinda en una estança interior: 1691

Llinda d'un finestral: 1680

Llinda de la masoveria: 1851

Informació oral facilitada per Maria Rosa Casas Corominas

Història

Segons dades recopilades per Josep M. Badia, aquest mas ja existia al segle XIII. Concretament, s'esmenta en un document de 1254 de l'Arxiu de Bagà amb la denominació de Zarieta. Formava part de la parròquia de Santa Maria de Gaià. Aquest mateix any l'abat del monestir de Sant Llorenç prop Bagà va donar permís a R. Torrents per bastir un molí en terres del mas. Es tracta del Molí actualment denominat de Castellet, que es troba 200 m al sud. En el fogatge de 1553 hi consta que el cap de casa del mas era Pere Riera. No coneixem més notícies d'aquesta família de cognom Riera. Per una escriptura de la casa que encara es conserva sabem que, entorn del segle XVIII, el mas pertanyia a uns presbíters. Per tant, sembla que durant un temps va ser propietat d'alguna comunitat eclesiàstica, tal vegada el bisbat de Solsona. L'actual propietària havia sentit a dir que la masia feia el vi per a aquest bisbat. Ja al segle XIX, segons el Registre de la Riquesa de 1883, la Riera era propietat Rosa Cots Suñer, de Manresa, que també posseïa el mas de cal Tiquet i el molí de Castellet, que va estar en actiu fins els volts de 1965. La superfície de les terres del mas ascendia a 64,30 ha, i un 32 % eren conreades per parcers. Tal com informa la inscripció de la llinda, el 1851 s'aixecà la construcció de la masoveria. Els últims masovers, però, vivien a la casa principal. L'home es deia Alfons Ribera i venia de la casa anomenada la Barraca. Hi van ser fins els volts de 1983, quan Esteve Serra Serra i la seva muller Maria Rosa Casas Corominas van comprar la masia a Plàcida Busoms, de Gironella. La masia ja estava en males condicions, però hi van viure uns anys mentre construïen una casa nova, uns metres al sud-est.

Bibliografia

BADIA, Josep M (2016). "Història", "Arquitectura", Gaià, t'estimo. Reviu Gaià, Grup de Recerca, Gaià, p. 60, 84.

IGLESIAS PERA, Lluís (2006). Pla Especial Urbanístic pel qual es cataloguen les masies i cases rurals del municipi de Gaià. Ajuntament de Gaià (document no aprovat oficialment), núm. 13.1

